

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра валеології

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
проректор з навчальної роботи
Ворообов А.М.
27 02 2009 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ВАЛЕОЛОГІЇ ТА
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

(за вимогами кредитно-модульної системи)
Для спеціальностей 6.010101 «Дошкільна освіта»
та 6.010102 «Початкова освіта»

Рівне – 2009

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра валеології

„ЗАТВЕРДЖУЮ“
проректор з навчальної роботи

„___” _____ 2009 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ВАЛЕОЛОГІЇ ТА
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

(за вимогами кредитно-модульної системи)
Для спеціальностей 6.010101 «Дошкільна освіта»
та 6.010102 «Початкова освіта»

Рівне – 2009

УДК: 371.3: 613 (073)
ББК: 74.264.8-21
М.54

Друкується за рішенням Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 12.02 2009 р.).

Методика викладання валеології та безпеки життєдіяльності.
Програма навчальної дисципліни (за вимогами кредитно-модульної системи). Для спеціальностей 6.010101 „Дошкільна освіта» та 6.010102 «Початкова освіта»/ Шевчук О.А. – Рівне, РДГУ, 2009. – 14 с.

Рецензенти:

Кушнір В.М. – канд. мед. наук, доцент кафедри валеології РДГУ;
Костюк М.П. – канд. техн. наук, доцент, професор кафедри загальнотехнічних дисциплін і технологій РДГУ

Навчальна програма схвалена і рекомендована до друку кафедрою валеології РДГУ (протокол № 5 від 23.12.2008 р.).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методика викладання валеології та безпеки життєдіяльності»

1. Опис предмету навчального курсу

Предмет курсу: валеологічні технології оздоровлення та різні форми і підходи створення моделі безпеки

Загальна характеристика дисципліни	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
<p><u>Кількість кредитів, відповідних ECTS:</u> 1,5 кредита 2 кредита</p> <p><u>Модулі:</u> 1 модуль</p> <p><u>Змістових модулів:</u> 2 модуля</p> <p><u>Загальна кількість тижнів, годин:</u> 54 (30 годин аудиторних) <u>Тижневих годин:</u> VIII семестр – 2 години</p>	<p><u>Шифр та назва напрямку:</u> 0101 „Педагогічна освіта”</p> <p><u>Шифр та назва спеціальності:</u> 6.0101.01 «Дошкільна освіта» та 6.010102 «Початкова освіта»</p> <p><u>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</u> бакалавр</p>	<p>Обов'язкова</p> <p>Рік підготовки: IV</p> <p><u>Семестр:</u> 8</p> <p><u>Лекції:</u> 10/16 годин</p> <p><u>Практичні заняття:</u> 10 годин/ 14 годин</p> <p><u>Лабораторні заняття:</u> 4 години</p> <p><u>Самостійна робота:</u> 30 годин/ 24 годин</p> <p><u>Індивідуальна робота:</u> ІНДЗ – 4 години</p> <p><u>Вид контролю:</u> VIII семестр – залік</p>

2. ВСТУП

Запровадження в загальноосвітніх закладах нових навчальних предметів «Основи валеології», «Основи безпеки життєдіяльності» зумовило необхідність підготовки вчителів цього фаху.

Враховуючи актуальність проблеми Міністерство освіти України в листі 1/9 - 163 від 15.04.98 року «Про перелік спеціальностей, їх поєднання і кваліфікацій для підготовки педагогічних кадрів освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» передбачило паралельну підготовку вчителів окремих спеціальностей. Майбутні вчителі за спеціальностями 6.010100 «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання» опановували навчальний предмет "Основи безпеки життєдіяльності" для отримання кваліфікації «вчитель ОБЖ».

Для здійснення методичної підготовки майбутніх фахівців до навчальних плавів вищезазначених спеціальностей було введено якісно нову навчальну дисципліну «Методика викладання ОБЖ».

З 2007 н.р. майбутні вчителі за спеціальностями 6.010101 «Дошкільна освіта» та 6.010102 «Початкова освіта» почали вивчати дисципліну «Методика викладання валеології та ОБЖ в початкових класах».

Мета і завдання даного курсу:

Підготувати майбутнього учителя початкової освіти до засвоєння теоретичних та організаційних основ безпеки життєдіяльності, валеології змісту і особливостей шкільної програми, можливостей використання нових методів та засобів у навчальному процесі.

Розвивати професійні якості студентів, здатних в сучасних умовах сприяти формуванню в учнів психологічної готовності адекватно діяти у разі наближення чи виникнення небезпек, вмінь та навичок свідомого прийняття рішень.

Сформувати валеологічний світогляд, культуру творчо-активної особистості майбутнього вчителя, який би володів системою знань, умінь і навичок, необхідних для проведення уроків ОБЖ, валеології (основ здоров'я) в школі.

Навчити нове покоління уникати помилок споживчого технократичного шляху і створити умови для оздоровлення усього суспільства.

Методика викладання валеології та безпеки життєдіяльності має повне навчально-методичне забезпечення, яке подане як у вигляді навчальних і методичних посібників і на електронних носіях (тексти лекцій на CD-ROM, методичні розробки занять та інше).

ПЕРЕЛІК ЗНАТЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Майбутні фахівці початкової освіти повинні знати:

- Педагогічні особливості організації роботи з батьками по вихованню в учнів навичок безпечної поведінки в навколишньому середовищі та побуті;
- методику формування в школярів психологічної стабільності безпечної поведінки в умовах екстремальних і надзвичайних ситуацій різного походження;
- принципи навчання ОБЖ та валеології в школі;
- різні методи валеологічного навчання та досліджень та уміло оперувати ними у повсякденному житті;
- основні принципи надання першої долікарської допомоги та самопомоги;
- правила ведення здорового способу життя;
- методи та способи попередження захворювань інфекційного та неінфекційного характеру.

У процесі проведення практичних та лабораторних робіт студенти повинні показати свої вміння:

- планувати навчальний процес у загальноосвітніх закладах;
- складати тематичний план за визначеною темою;
- планувати і проводити уроки по забезпеченню безпеки учнів в школі, при організації масового дозвілля тощо;
- планувати і проводити уроки по підготовці учнів до дій в надзвичайних ситуаціях;
- вчасно та професійно надавати першу долікарську та самопомогу при різних ушкодженнях тіла;
- оперувати практичними навичками, які необхідні для роботи вчителя основ безпеки життєдіяльності, основ валеології (основ здоров'я);
- пропагувати знання основ безпеки життєдіяльності та вносити елементи валеологічної культури у різні сфери життя школяра.

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯКИ ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Валеологізація навчально-виховної роботи школи передбачає введення валеологічних знань до кожної шкільної дисципліни. Основи безпеки життєдіяльності як галузь знань, наука, шкільна дисципліна тісно переплітаються з валеологією, біологією, медициною, психологією, філософією, соціологією, економікою, фізикою, математикою, хімією та ін. науками і дисциплінами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Тема 1. Предмет курсу «Методика викладання валеології та ОБЖ»

Предмет, завдання та структура курсу «Методика викладання валеології та БЖД». Мета, завдання і зміст шкільних дисциплін «ОБЖ», «Основи валеології» («Основи здоров'я»). Зв'язок курсу «Методика викладання валеології та БЖД» з іншими дисциплінами. Передовий досвід з вивчення предмету ОБЖ. Аналіз наукової і навчально-методичної літератури з «Методика викладання валеології та БЖД». Принципи валеологічної освіти та навчання ОБЖ в школі.

Тема 2. Форми, методи вивчення предметів «ОБЖ», «Основи валеології», «Основи здоров'я» в школі

Форми організації навчальної діяльності учнів при вивченні «ОБЖ», «Основи валеології» («Основи здоров'я»). Урок як основна форма вивчення «ОБЖ», «Основи валеології» («Основи здоров'я») в загальноосвітніх закладах. Класифікація уроків. Організація та проведення різних типів уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»). Методика проведення нестандартних уроків.

Методи та прийоми вивчення основ здоров'я, безпеки життєдіяльності, валеології в школі.

Тема 3. Планування занять з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») в школі

Мета і завдання планування. Підготовка вчителя до навчального року та розробка і складання календарно-тематичного плану уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»). Безпосередня підготовка вчителя до уроків та розробка і складання плану-конспекту уроку з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»). Методика проведення окремих етапів уроку ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Тема 4. Методика проведення занять з ОБЖ, валеології в різних класах

Методика проведення уроків по забезпеченню безпеки в школі. Методика проведення уроків по забезпеченню безпеки в побуті. Методика проведення уроків по забезпеченню безпеки при проведенні масових заходів. Заходи безпеки при проведенні екскурсій. Методика організації і проведення занять по підготовці до дій учнів у надзвичайних ситуаціях природного походження. Моделі поведінки дітей при виникненні надзвичайних ситуацій. Методичні основи викладання тем уроку з питань надзвичайних ситуацій техногенного походження. Методика вивчення теми про антропогенний вплив на навколишнє середовище. Методичні основи вивчення теми про аварії з викидом радіоактивних речовин. Значення дидактичної гри в навчанні школярів. Зміст та класифікація дидактичних ігор з навчального предмета ОБЖ. Використання ігрових методів. Різні методи навчання (стратегії) валеології («Основи здоров'я»).

Тема 5. Методика розробки і проведення тестового контролю знань і вмінь учнів

Структура і зміст тестових завдань I-IV рівнів. Методика перевірки та оцінювання практичних вмінь і навичок учнів з ОБЖ, валеології (основ здоров'я). Оцінювання навчальних досягнень школярів з ОБЖ, валеології (основ здоров'я). Види, етапи, групи методів оцінювання школярів.

Тема 6. Наочне, програмне та інформаційне забезпечення предметів ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»)

Методичні особливості діючих та пробних навчальних підручників з ОБЖ, валеології (основ здоров'я). Навчально-матеріальна база кабінету з ОБЖ, валеології (основ здоров'я). Наочність при вивченні ОБЖ, валеології

(основ здоров'я). Мультимедійні технології на уроках ОБЖ, валеології (основ здоров'я). Використання сучасних інформаційних технологій при вивченні ОБЖ, валеології (основ здоров'я).

3. Структура залікового кредиту

№ з/п	ТЕМА	К-ть годин, відведених на					
		лекції	практичні	лабораторні	Сам. роботу	Індив. роботу	
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль I							
1.	Предмет курсу методика вивчення валеології та ОБЖ	2/4	1/2		4/5	Складання плану-конспекту заняття	
2.	Форми, методи вивчення предметів «ОБЖ», «Основи валеології» («Основи здоров'я»)	2	1/2		4/5		
3.	Планування занять з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») в школі	2	2/3		4/5		
Змістовий модуль II							
4.	Методика проведення занять з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») в різних класах	2	2	2/-	4/5		
5.	Методика розробки і проведення тестового контролю знань і вмінь учнів	1/4	2/3		4/5		
6.	Наочне, програмне та інформаційне забезпечення предметів ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»)	1/2	2	2/-	4/5		
Всього		10/16	10/14	4/-	24/30	4	

4. Тематика практичних робіт з курсу «Методика викладання валеології та ОБЖ»

Змістовний модуль 1

1. Вивчення та аналіз програми предметів ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») для загальноосвітніх навчальних закладів.
2. Вивчення та аналіз підручників і навчальних посібників з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»).
3. Розробка і складання календарно-тематичного плану уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»).

Змістовний модуль 2

1. Визначення цілей та підбір оптимальних методів до конкретного уроку з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»).
2. Підбір і розробка наочності до уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»).

3. Розробка засобів тестового контролю знань і вмінь учнів з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я»).

4. Проведення різних типів уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») з наступним їх аналізом.

5. Орієнтовна тематика лабораторних робіт

1. Підбір і розробка наочності до уроків з ОБЖ, валеології.
2. Проведення різних типів уроків з ОБЖ, валеології в лабораторних умовах з наступним їх аналізом.

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у їхній підготовці до практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань.

Завдання для самостійної роботи до практичних і лабораторних занять відображаються в інструкційних додатках.

На самостійне опрацювання виносяться ряд питань теоретичного характеру з кожної теми курсу. Ці питання фіксуються у робочій програмі дисципліни і можуть змінюватися кожного навчального року в залежності від останніх досягнень в галузі методики викладання основ валеології, здоров'я, безпеки життєдіяльності.

7. Індивідуальна робота

Індивідуальна робота виконується студентами у формі плану-конспекту комбінованого заняття з ОБЖ, валеології, «Основи здоров'я» для 1-4 класів, який складається за визначеною схемою-алгоритмом і включає в себе необхідні дидактичні матеріали (наочні та інші засоби навчання, тести). Індивідуальне завдання виконується студентами за відповідними вказівками, які розробляються викладачем кафедри і доводяться до відома студентів на початку вивчення змістового модуля курсу.

8. Методи навчання

Лекції із застосуванням різноманітної наочності та комп'ютерних навчально-демонстраційних програм, самостійна робота, метод бесіди, індивідуальні навчально-дослідні завдання, використання комп'ютерних технологій, робота з літературою, підготовка рефератів, тощо.

9. Методи оцінювання

Поточне опитування, підсумкова модульна контрольна робота, аналіз і оцінка календарно-тематичних планів і планів-конспектів уроків, індивідуальних завдань та самостійної роботи.

10. Розподіл балів, що присвоюються студенту

Модульно-рейтингова система оцінювання знань студентів за напрямком підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»

Критерії оцінювання студентів	Поточна с-ма балів	Заг. сума балів
За відвідування лекційних занять	3	15
За відвідування практичних занять	4	20
За відвідування лаб. занять	2	8
За виконання практ. та лаб. робіт	5	35
За активність	1	1
За ведення зошита	1	1
За відповіді 1 змістового модуля	2	10
За відповіді 2 змістового модуля	2	10
Всього:	20	100

За відвідування лекційних занять: $3 \text{ б.} \times 5 = 15$ балів. За відвідування практичних занять: $4 \text{ б.} \times 5 = 20$ балів. За відвідування лабораторних занять: $4 \text{ б.} \times 2 = 8$ балів. За ведення зошита: 1 бал. За активність: на практичних та лабораторних заняттях – 1 б. За відповіді 1 змістового модуля: $2 \text{ б.} \times 5 = 10$ балів. За відповіді 2 змістового модуля: $2 \text{ б.} \times 5 = 10$ балів

За виконання практичних та лабораторних робіт – 35 балів:

1. Аналіз програм з предмету «Основи здоров'я» для загальноосвітніх навчальних закладів – 5 балів
2. Аналіз підручників і навчальних посібників з предмету «Основи здоров'я» для загальноосвітніх навчальних закладів – 5 балів
3. Розробка і складання календарно-тематичного плану уроків (на цілий навчальний рік) і цілого розділу (на три уроки) – 5 балів
4. Визначення цілей уроку, підбір оптимальних методів і озвучування елементів першого розробленого уроку – 5 балів
5. Підбір і розробка наочності до другого розробленого уроку – 5 балів
6. Розробка засобів тестового контролю знань і вмінь учнів з «Основами здоров'я» до третього уроку – 5 балів
7. Аналіз різних типів уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») – 5 балів.

Всього: 100 балів.

Модульно-рейтингова система оцінювання знань за напрямком підготовки 6.010102 «Початкова освіта»

Критерії оцінювання студентів	Поточна сума балів	Загальна сума балів
За відвідування лекційних занять	2	16
За відвідування практичних занять	3	21
За активність	1	7
За виконання практичних робіт	5	35
За ведення зошита	1	1
За відповіді 1 змістового модуля	2	10
За відповіді 2 змістового модуля	2	10
Всього:	16	100

За відвідування лекційних занять: $2 \text{ б.} \times 8 = 16$ балів. За відвідування практичних занять: $3 \text{ б.} \times 7 = 21$ балів. За ведення зошита: 1 бал. За активність: 1 бал $\times 7 = 7$ балів. За відповіді 1 змістового модуля: $2 \text{ б.} \times 5 = 10$ балів. За відповіді 2 змістового модуля: $2 \text{ б.} \times 5 = 10$ балів

За виконання практичних робіт – 35 балів:

1. Аналіз програм з предмету «Основи здоров'я» для загальноосвітніх навчальних закладів – 5 балів
2. Аналіз підручників і навчальних посібників з предмету «Основи здоров'я» для загальноосвітніх навчальних закладів – 5 балів
3. Розробка і складання календарно-тематичного плану уроків (на цілий навчальний рік) і цілого розділу (на три уроки) – 5 балів
4. Визначення цілей уроку, підбір оптимальних методів і озвучування елементів першого розробленого уроку – 5 балів
5. Підбір і розробка наочності до другого розробленого уроку – 5 балів
6. Розробка засобів тестового контролю знань і вмінь учнів з «Основи здоров'я» до третього уроку – 5 балів
7. Аналіз різних типів уроків з ОБЖ, валеології («Основи здоров'я») – 5 балів.

Всього: 100 балів.

11. Шкала оцінювання

Національ на шкала	Шкала РДГУ	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Оцінка підсум. контролю
„5”	90-100	зарах. без склад. заліку	A	5
„4+”	80-89	зарах. без склад. заліку	B	4
„4-”	70-79	зарах. без склад. заліку	C	4
„3+”	60-69	зарах. без склад. заліку	D	3
„3-”	50-59	зараховано зі склад. заліку	E	3
„2”	31-49	не зарах.	FX	2
„1”	0-30	повтор.курс, відрахування	F	1

12. Методичне забезпечення

Робочі навчальні програми з дисциплін «ОБЖ», «Основ валеології», «Основ здоров'я».

Тексти лекцій в електронному і друкованому варіантах. Інструктивні матеріали до лабораторних, практичних робіт і самостійної та індивідуальної роботи.

«Щоденники», зошити, підручники, методичні посібники з ОБЖ, валеології, «Основ здоров'я».

Перелік рекомендованої літератури з ОБЖ, валеології, «Основ здоров'я».

13. Література

1. Бойченко Т.Є., Волощук В.М., Коваль Н.С. Основи здоров'я: Робочий зошит для 1 класу. - К.: КІМО, 2005. – 52 с.
2. Бойченко Т.Є., Волощук В.М., Коваль Н.С. Основи здоров'я: Робочий зошит для 2 класу. - К.: КІМО, 2005. – 48 с.
3. Бойченко Т.Є., Коваль Н.С. Основи здоров'я/ Навчання і виховання учнів 2 класу. – К.: Початкова школа, 2003. – С. 412-431.
4. Бойченко Т.Є., Коваль Н.С. Основи здоров'я: Робочий зошит для 4 класу. - К.: КІМО, 2005. – 56 с.
5. Бойченко Т.Є., Колотій Н.М. Викладання курсу “Основи здоров'я” в загальноосвітніх навчальних закладах: Експериментальний навчально-методичний посібник.- К.: УІСД, 2004. – 244 с.
6. Бойченко Т.Є. Колотій Н.М. Основи здоров'я (Експериментальний посібник для учнів. І рівень). - К.: УІСД, 2004. – 104 с.

7. Бойченко Т.Є. Колотій Н.М. Основи здоров'я (Експериментальний посібник для учнів. II рівень). - К.: УІСД, 2004. – 112 с.

8. Бойченко Т.Є., Колотій Н.М. Основи здоров'я (Експериментальний посібник для учнів) (III віковий рівень). - К.: ДІПСМ, УІСД, 2004. – 124 с.

9. Бойченко Т.Є., Савченко О.Я., Колотій Н.М., Царенко А.В. Програма предмета “Основи здоров'я” для учнів I класу// Початкова школа. – 2001. – № 7. – С.23-25

10. Бойченко Т.Є., Савченко О.Я. Основи здоров'я. Підручник для I класу. - К.: Навчальна книга, 2002. – 96 с.

11. Бойченко Т., Царенко А., Гончаренко М., Берлад К., Боднарчук А., Жеребецький Ю., Жеребецький М., Лабач В. Валеологічна освіта. Експериментальний шкільний посібник. IVкл.// Навчальний посібник. – Саскатун-Київ: КМТОЗ, 1996. – 51 с.

12. Булич Є.Г. Мурахов І.В. Валеологія. Теоретичні основи валеології: Навчальний посібник. –К.: ІЗМН. – 1997. – 224 с.

13. Валеологія: Навч. посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти: В 2 ч./ В.І.Бобрицька, С.О.Гладкий, М.В.Гриньова та ін.; М-во освіти і науки України. – Полтава: Скайтек, 2000.

14. Ващенко Л.С. Основи здоров'я: Книга для вчителя / Л.С. Ващенко, Т.Є. Бойченко. – К : Генеза, 2005. – 240 с.

15. В руках освіти – здоров'я дітей та молоді: [Валеологія. Державний стандарт освіти України]// Освіта України. – 1997. – 27 червня

16. Горяня Л.Г. Індивідуалізація навчально-виховного процесу з ОБЖ – показник педагогічної культури вчителя // Безпека життєдіяльності. – 2005. – №5. – С.34-37.

17. Гриньова М.В. Методика викладання валеології: Навчально-методичний посібник. – Полтава: АСМІ. – 2003. – 220 с.

18. Денисенко Н., Мельник Л. Будьте здорові, діти!: [Програма з валеології]// Палітра педагога. - 2000. - № 1. – С. 3-8.

19. Державний стандарт середньої освіти України: [Валеологія]// Освіта України. – 1997. – 4 липня.

20. Жалібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України I-IV рівня акредитації.// За ред. Є.П.Жалібо і В.М.Пічі. - Київ "Каравела", Львів "Новий світ - 2000", 2001.- 320с.

21. Кириленко О.М. Валеологічна освіта молоді: зміст, проблеми, перспективи// Реформування освіти і школи. – Рівне, 1997. – С. 238-240.

22. Концепція неперервної валеологічної освіти в Україні// Початкова школа. – 1995. - № 2. – С. 57-60.

23. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини" //Інформаційний вісник. //Вища освіта, № 6. -К., 2001.

24. Методика вивчення БЖД. Для спеціальності 6.010100 «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання (технічна праця)». / Автори-укладачі: М.С. Янцур, О.М. Хоронжевський. – Рівне, РДГУ, 2008. – 12 с.

25. Наточій А. Валеологічна освіта// Початкова школа. – 1997. – № 2. – С. 26-28.

26. Програми для середньої загальноосвітньої школи. 1-4 класи. К.: «Початкова школа». – 2006. – 432 с.

27. Програми для середньої загальноосвітньої школи 3-4 класи. К.: «Початкова школа». – 2003. – 296 с.

28. Програми з валеології для вищих закладів освіти/ Укл. О.О. Команєва. – К.: ІЗМН, 1997. – 128 с.

29. Про запровадження курсу "Основи безпеки життєдіяльності". // Наказ Міністерства освіти України від 18 серпня 1999 року, № 300. - К., 1999.

30. Про вдосконалення навчання з охорони праці й безпеки життєдіяльності у вищих закладах освіти України. // Наказ Міністерства освіти України від 02 грудня 1998 року, № 420. -К., 1998.

31. Шавровська В. Здорові діти – здорове суспільство// Дошкільне виховання. – 1998. - № 9. – С. 9-12, 18-19.

32. Шевчук О.А. Валеологія. Розробки уроків для 5-7 класів. Методичний посібник для вчителів та учнів. – Рівне: „Ліста”, 2001. – 200 с.

33. Байбородова Л.В., Индюков Ю.В. Методика обучения основам безопасности жизнедеятельности: Мет. пособие – М.:ВЛАДОС,2003.– 272 с.

34. Топоров И.К. Методика преподавания курса "Основы безопасности жизнедеятельности" 1-9 кл.- М.: "Просвещение", при участии издательства "Покровка", 1996.- 80с.

14. Об'єкти для опрацювання літератури

- читальна зала РДГУ;
- бібліотека РДГУ, обласна наукова, обласна наукова медична;
- Інтернет.

Завідувач кафедри валеології

доц. Шевців М.В.

Навчальне видання

Методика вивикладання валеології та безпеки життєдіяльності. Програма навчальної дисципліни (за вимогами кредитно-модульної системи). Для спеціальності 6.010101 «Дошкільна освіта» та 6.010102 «Початкова освіта»

Автор: викладач Шевчук Олена Анатоліївна

Відповідальний редактор: доц. М.В. Шевців

Технічний редактор: О.А. Шевчук

Комп'ютерна верстка:

Комп. макет

Підписано до друку *17.02.09* р

Формат . Папір друкарський

Умов. друк. арк. 1,2

Тираж 100 примірників. Замовлення № *272/2*

Набір здійснено на кафедрі валеології Рівненського державного гуманітарного університету

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету,
33028, м. Рівне, вул. Бандери, 12

